

TRAIN LEDELSESBERETNING ÅRSRAPPORT 2017

Regnskabsåret 2017 for CAP ROCK A/S og Train er nu afsluttet.

Prolog

2017 har på mange måder været et atypisk år. Et år med nye og uprøvede muligheder, ambitioner og udfordringer. Et år, der har beredt vejen for en ny version af Train: TRAIN-Fonden.

Da Trains stifter og ejer, Chris Anker-Petersen døde i 2015 gav det anledning til at afsøge mulige og nødvendige modeller for spillestedets fremtid. Det skulle vise sig, at arvingerne ikke kunne/ville fortsætte og derfor var der reelt tre muligheder tilbage; sælg, overdrag eller luk.

Den første var svær. Den sidste, en nødløsning. Overdragelse var derfor den oplagte prioritet. Men det skulle være en overdragelse med betingelser. Først og fremmest, at Train skulle bibeholdes som spillested og dermed overtage alle rettigheder og forpligtelser i den regionale aftale (2017-2020).

Det var arvingernes ønske, at faderens ambition for musikken i Aarhus skulle leve videre. Der påbegyndtes derfor en dialog med en række erfarne musik- og kulturaktører om at tage del i processen. Resultatet blev stiftelse af TRAIN-Fonden, hvor den nødvendige stiftelseskapital blev rejst af den lokale NorthSide Festival. Første ben i TRAINs fremtid var dermed sikret.

Herefter startede en dialog mellem fonden, Chris Invest og bestyrere for boet efter Chris Anker for at sikre en overdragelsesaftale alle parter kunne acceptere. For Fondens vedkommende var det essentielt, at overtagelsen skete på et realistisk grundlag, ikke mindst økonomisk.

Spillestedet er stort og bor i lejede lokaler, musikprofilen ambitiøs og med et internationalt snit, der servicerer regionen/landsdelen – og i flere tilfælde også nationalt. Vedligehold og generel drift er omfattende – og indsatser på og med musikscenens mange eksterne partnere er både omfangsrige og ressourcekrævende. Det er med andre ord en omkostningstung opgave at drifte spillestedet. Fonden ville naturligt sikre sig, at en overdragelse var tilstrækkelig økonomisk forsvarlig. Skulle fonden overtage måtte ambitionen være, at spillestedet kunne sigte mod samme niveau for både koncertprofilen og de øvrige indsatsområder som før overdragelsen.

Sideløbende startede derfor også en dialog med Aarhus Kommune, kulturforvaltningen, embedsværk, kulturudvalg og lokalpolitikere om TRAINs nye virkelighed. Herunder fondens målsætninger og opgaver, udformning af vedtægter (en proces også Statens Kunstfond var involveret i) samt ikke mindst en kommunal tilskudsramme.

Som regionalt spillested modtager TRAIN årligt i perioden 2017-2020, henholdsvis 1 million kr. i tilskud fra Aarhus Kommune og 1,4 million kr. fra projektstøtteudvalget, Statens Kunstfond. Midler som er kærkomne og værdsatte. Men historisk har det været nødvendigt at opretholde en høj grad af yderligere egenindtægt fra andre forretningsområder, primært via kommerciel natklubaktivitet, for at sikre en samlet drift af hele huset – inklusiv spillestedet. For fondens vedkommende vil det ikke længere være en mulighed.

Det er tidligt i processen besluttet, at TRAIN-Fonden ikke kan/vil tegne sig for faste natklubaktiviteter som Train tidligere har gjort. Chris Invest solgte den faste natklub, Kupé i december 2016 og i 2017 blev den faste lørdagsnatklub i Trains egne lokaler lukket helt ned.

TRAIN-Fonden skal udvikle og understøtte livemusikken, musikerne, -miljøet og -scenerne – og ikke drive en fast natklub. Det giver nye styrkede muligheder for musikken, men også nye vilkår og udfordringer for spillestedets finansiering. Dialogen med Aarhus Kommune m.v. handlede derfor også om muligheder for øget driftsstøtte.

Der er i den forbindelse oplevet stor opbakning, anerkendelse og positiv tilkendegivelse til TRAIN fra alle kommunalt involverede. Spillestedet blev skrevet ind i byrådets budgetforlig for 2018 – ikke med nye midler – men med en bunden opgave til forvaltningen om at yderligere afdække TRAINs status, vilkår og behov med henblik på en politisk beslutning i kommende budgetforhandling for 2019.

Aarhus Kommune har ligeledes bidraget med et ekstraordinært engangsbeløb til drift for 2018 på 300.000 kr.

En meget lang og ressource krævende proces fyldte således 2017 fra start til slut. Den er ikke overstået. Langt fra, men overdragelsen til TRAIN-Fonden er med start på 2018 nu officielt på plads. Herefter følger en række administrative og praktiske opgaver før Fonden er kørt endeligt i stilling. Forventningen er at det sker med udgangen af marts måned / start april.

Nok har processen med fondens etablering fyldt i dagligdagen, men TRAINs forpligtelser som regionalt spillested er ansvarsfuldt varetaget sideløbende. I 2017 er krav, mål og forpligtelser jf. aftalen med Aarhus Kommune og Statens Kunstfond derfor opfyldt. Det være sig gældende for såvel de kunstneriske som de mere institutionelle forpligtelser, der knytter sig til opgaven som musikalsk kraft- og vækstcenter.

TRAIN har i 2017 via en kvalitetsbevidst koncertvirksomhed, en mangfoldig og udviklingsorienteret profil, en bred og åben samarbejdspolitik samt en professionel ledet organisation formidlet, profileret og udviklet den rytmiske musik lokalt, regionalt og nationalt.

Vi tager nu hul på en ny version af TRAIN. Et arbejde, der parallelt med vores regionale forpligtelser vil definere fremtiden for spillestedet, dets vilkår og bidrag til musikscenen i Aarhus og resten af regionen. Økonomi kommer uomtvisteligt til at spille en markant rolle. Herunder tilskudsrammer, og den kommunale dialog, men i særhed også spillestedets evne til selv at udvikle nye og nødvendige forretningsområder og organisatoriske forandringer.

Profil

TRAINs profil er bred og mangfoldig. Det gælder artister, genrer, publikum og målgrupper. Den afspejler spillestedets størrelse, dets placering og funktion i musiklandskabet, musikkens mangfoldighed og publikums diversitet.

På scenen stod i 2017 internationale, nationale, regionale og lokale artister. Etablerede og vækstlag, mainstream og niche. Lokale talenter gik hånd i hånd med internationale stjerner, det urbane blandet med det populære, det innovative med det historisk berettigede.

Hovedgenrer i profilen er rock, pop, urban/hiphop og elektronisk samt bidrag fra genrer som jazz, folk og world. Sidstnævnte typisk i det omfang artister ikke kan eller bliver præsenteret på andre nærliggende scener. Hovedparten af koncertprofilen udgøres af rock, pop og alle deres subforgreninger. Men Urban/Hiphop scenen er stærk og i hastig udvikling – både nationalt og internationalt. Det prioriteres og afspejles naturligt i profilen.

Den elektroniske scene spænder, som de øvrige genrer, typisk fra niche til mere mainstream. Nicheartister præsenteres ofte i samarbejde med eksterne partnere på enten eksterne scener og/eller i mindre set-up i TRAINs egne lokaler. Begge grene af genren er repræsenteret i programmet, men opleves at være mere udfordret end tidligere. Det gælder ikke mindst de lidt større artister, hvor adgangen til dem er blevet sværere, honorarerne vokset voldsomt, men i flere tilfælde også mindre efterspurgt og dermed sværere at tiltrække publikum til.

Dansk musik er omfangsrig og af meget høj kvalitet. Det afspejler sig i profilen. Train har et meget stærkt nationalt koncertprogram. Den internationale profil var også i 2017 udpræget stærk og med til at placere spillestedet som en markant national scene.

Koncertprogrammet i 2017 var i fuld overensstemmelse med musikprofilen.

Train adskiller sig således fortsat i profilen fra de øvrige regionale spillesteder i såvel Aarhus som den omgivende region og landsdel.

Koncertvirksomhed

TRAIN er forpligtet til at afholde 95 koncertdatoer/188 koncerter jf. regional aftale.

I 2017 er der afholdt 100 koncertdatoer/225 koncerter. Heraf er 76 datoer/191 koncerter placeret på egen scene. Mens 19 datoer/36 koncerter er afholdt på eksterne scener.

Aflysninger, uden mulighed for erstatning, forekom i alt 9 gange. Disse er ikke medregnet i antallet af koncerter, men har naturligt krævet ressourcer til planlægning, administration, markedsføring, produktion osv.

Fordeling af internationale og nationale artister er i overensstemmelse med profilen. Ud af 100 koncertdatoer er 69 primært med nationale artister og 31 med internationale. Heraf skal nævnes at 7 ud af ovenstående 9 aflysninger var internationale artister, der var programsat. Af koncerter, er fordelingen med 162 nationale artister og 63 internationale artister. De nationale artister er prioriteret højt i koncertprofilen, men overvægten skal i dette tilfælde netop også betragtes med blik for de forholdsvis mange internationale aflysninger.

I de tilfælde hvor det er muligt kobler TRAIN internationale artister med (lokale) nationale artister og fordrer dermed også en endnu større repræsentation af nationale artister. En andel af de internationale artister foretrækker desværre at have scenen for sig selv.

Antallet af koncerter og koncertdatoer er i 2017 noget højere end forventet.

Realiseret antal af betalende publikum er markant højere end budgetteret.

Nøgletal for koncertvirksomheden på Train i 2017 er angivet nedenunder.

Koncertstørrelse	Forventet Koncerttal	Forventet Publikumstal	Realiseret Koncerttal	Realiseret Publikumstal
Små (K1)	19/38	1.900	25/65	1.133
Mellemstore (K2)	34/70	9.150	30/79	7.405
Store (K3)	42/80	26.000	45/81	41.689
I Alt	95/188	37.050	100/225	50.227

Antallet af solgte billetter er 50.227 stk. Hertil kommer yderligere 8.549 publikum som følge af gratiskoncerter, gæstelister og sponsorbilletter. Alt i alt har de 100 koncertdatoer / 225 koncerter således haft 58.776 publikum. Heraf er 11.616 i forbindelse med eksterne koncerter, hvoraf 2 enkeltstående større koncerter i SCC alene står for de 6.528 publikum.

Samlet set gav det i snit en publikumskapacitet på 588 gæster pr. koncertdato. Et tal, der som altid skal læses i lyset af TRAINs forpligtelse som regionalt spillested til at afholde koncerter fordelt i de tre kategorier K1, K2 og K3, der henholdsvis tæller op til 150 solgte billetter, mellem 150 og 450 solgte billetter – og for sidste kategori, over 450 billetter.

Antallet af små (K1) koncerter-/datoer er i 2017 realiseret markant højere end forventet. Desværre uden indflydelse på det realiserede publikumstal, der omvendt er markant lavere end forventet. Et øget fokus på at præsentere mange små, niche- og vækstlagskoncerter har påvirket dette.

En stor andel af disse koncerter er præsenteret på og i samarbejde med eksterne scener og musikmiljøer.

Med henblik på de mellemstore koncerter (K2) er de antalsmæssigt nogenlunde som forventet. Lidt færre datoer, men til gengæld lidt flere koncerter. Publikums­mæssigt er det – i overensstemmelse med de færre datoer – ligeledes mindre end forventet.

De store koncerter (K3) er antalsmæssigt realiseret helt som forventet. De har imidlertid trukket betydelig flere publikum end ventet. Et stærkt program med aktuelle og unikke internationale artister kombineret med en række af højprofilerede danske artister har skabt grundlag for dette. Hertil kommer flere større koncerter afholdt på eksterne scener samt flere konceptuelle aftener med stor tiltrækning.

TRAIN arbejder i høj grad sammen med eksterne partnere og scener. Således er 39 af ovenstående 100 koncertdatoer afviklet som co-produktioner på egen eller ved eksterne scener - i samarbejde med en eller flere eksterne partnere. Dertil kommer yderligere involvering af en række af partnere i planlægning, markedsføring og afvikling af koncerter i eget regi.

Fire koncertdatoer er fremmedproduktioner, mens de resterende 57 er i eget regi.

Generelt lykkes programsætningen på TRAIN i god overensstemmelse med profil og ambitioner. Vores samarbejde med de danske og internationale agenter er konstruktivt og vi oplever, at mange musikere vælger os til som scene. Spillestedet har således den stærke danske scene af nye, aktuelle og etablerede artister vi gerne vil være eksponent for. Den internationale andel er ligeledes tilfredsstillende – om end der er ambition om at vokse den endnu mere. Her oplever vi dog, at flere internationale artister kun afsætter en enkelt koncert i dk – der så oftest lander i hovedstaden. Ærgerligt, da vi har kapacitet, produktion og publikum til dem.

Programmæssigt er vi udfordret på periodiske udsving i profil-relevante artister i udbud. At der i nogle måneder kan være meget langt mellem dem, mens der i andre nærmest synes at være for mange i forhold til antallet af ledige datoer. I flere tilfælde har vi derfor flere koncerter på samme dato, men på forskellige scener.

En anden programmæssig udfordring relaterer sig til antallet af festivaler i dk, der er i voldsom vækst. I takt med at de placerer sig i forlængelse af hinanden – og dermed udvider sæsonen – skrumper spillestedernes sæson tilsvarende. Det betyder samtidig færre artister i udbud i længere perioder end tidligere, da det primære mål for artister ofte er festivaljobs grundet et (forventet) højere honorar.

På TRAIN tilstræber vi at programsætte året rundt, men som konsekvens, bl.a. af ovenstående, er spillestedets højsæson reelt 2 måneder i foråret og tilsvarende to i efteråret. Det kan i nogen tilfælde betyde, at vi skal sælge forholdsvis mange koncerter inden for kort tid, til potentielt den samme målgruppe, der så igen kan risikere at have negativ indflydelse på antallet af solgte billetter til den enkelte koncert.

Udvikling af musiklivet, herunder vækstlag og smalle genrer

TRAIN bidrager via målrettet og prioriteret indsats og aktivitet til at udvikle kvalitet, mangfoldighed og nyskabelse i musiklivet. Herunder fokus på vækstlag og smalle genrer.

Vækstlagskoncerter, nicher og smalle genrer præsenteres naturligt i musikprofilen. Mange af disse præsenteret i samarbejde med og på mindre scener.

Da TRAIN's sal er forholdsvis stor og publikummet til disse koncerter kun sjældent ligesådan, arbejder vi også målrettet på at tilstræbe størst mulig korrespondance mellem artist, dennes publikum og omgivelserne. Det udmønter sig i mange samarbejdsprojekter med en række af eksterne scener, musikmiljøer og arrangører, hvor indhold og rammer matcher og understøtter hinanden bedst muligt. Hvor koncertoplevelsen for alle parter fungerer bedre og mere optimalt end hvad TRAIN's egne rammer kan tilbyde.

Det være sig på scener som HeadQuarters og Double Rainbow. Førstnævnte, en fast og værdsat samarbejdspartner gennem de seneste 5-6 år. Double Rainbow er desværre lukket ned i 2017 grundet dårlig økonomi. Et stort tab for den elektroniske scene i Aarhus. Andre mindre scener vi arbejder sammen med er Dome of Visions og Black Box. Af regionale scener har vi dialog og samarbejde med KulisseLageret, Horsens og Turbinen, Randers om erfaringsudveksling og konkrete projekter til udvikling af vækstlagsartister.

En del af samarbejdet handler også om at TRAIN bidrager med teknisk support og udvikling af produktionsforhold, optimering af driftsområder, fondsansøgninger og netværksorienteret rådgivning, markedsføring, ansøgninger til honorarstøtte, ledelseskompetencer osv. hos flere af de mindre spillesteder, der er etableret samarbejde med – og hvor det er efterspurgt.

TRAIN bidrager til nye arrangørforeninger og koncepter samt understøtter allerede etablerede.

I 2017 har spillestedet bidraget til etablering af foreningen ROU, der arbejder med lokale vækstlagsartister. Vi har i samarbejde med Dome of Visions og ungdomsuddannelsen "Kulturentreprenør" skabt projektet Rhythm of Art. En kulturel platform, hvor unge kunstnere og lokale vækstlagsartister mødes om at skabe unikke koncertoplevelser og -rum.

I samarbejde med spillestedet Vega har vi præsenteret en lokal udgave af vækstlagskonceptet "Vegas udvalgte".

Vi har præsenteret og støttet en række forskelligartede nichegrene indenfor den elektroniske scene i samarbejde med arrangører som Alice, Glitch, Utopia, Factory, Aarhus Techno District og Limbo Collective.

Vi har i samarbejde med Smukfest præsenteret og bidraget med et supportforløb af en udvalgt vækstlagsartist i forbindelse med Live Camp.

Vi samarbejder med Aarhus Musikskole og MGK ØST om elevkoncerter.

Vi har samarbejdet med begivenheden Sports Tailgate om at forestå et 3 dages koncertprogram med vækstlagsartister.

Vi har samarbejdet med Fæmmøller Efterskole om elevkoncerter.

Vi har samarbejdet med Ung i Aarhus, Vest - Musik & Rap Akademiet - Gelleraps og OMG! One Music Generation om præsentation af flere kulturoplevelser og koncerter med vækstlagsartister rettet mod børn og unge.

Vi samarbejder med SPOT Festival i Aarhus.

Vi samarbejder med Emergenza om præsentation af vækstlagsorkestre.

Koncepter, alle startet af TRAIN i samarbejde med eksterne kulturaktører, som RISE, Kompressor, All Female og Lum & Kaos er fortsat aktive, men ikke repræsenteret i 2017 med aktiviteter. Produktion- og logistiske udfordringer har bidraget til dette, men også prioritering af studie og udlandsrejser hos flere af de involverede har medvirket. Ambitionen er at koncepterne, der alle har fokus på vækstlag og smalle genrer, søges genetableret i de(t) kommende år.

Publikumsudvikling, markedsføring og kommunikation

TRAIN arbejder målrettet med publikumsudvikling. Generelt, men med stort fokus på børn og unge.

Train har i samarbejde med musikundervisere og en studerende fra Aarhus Universitet, udviklet et musikalsk lærings- og talentudviklingsprojekt; 4Live. Et projekt, der henvender sig til folkeskoleelever i overbygningen 7. - 10. klasse, med valgfagsundervisning i musik. Ambitionen er at bidrage eleverne med et indblik i livescenen og dens mange aktører som et kulturelt producerende og erhvervsrettet felt. Dette kombineret med ønsket om at bidrage til udviklingen af eleverne som kulturelt kompetente forbrugere og ikke mindst udøvere. Projektet forløber over en række sessions fordelt over ca. 12 måneder. I første omgang introduceres eleverne til spillestedet, dets ansatte, dets opgaver og virke som et kulturproducerende erhvervsfelt. Senere introduceres de til en lokal vækstlagsartist/sangskriver som de efterfølgende oplever en livekoncert med. Det følges op af en Q&A session med sigte på indblik i artistens karriere valg, kunstneriske ambitioner, kreative processer, live-performances osv. Eleverne arbejder dernæst med deres egne musikalske udtryk og komposition som de til sidst fremfører live på spillestedet for et indbudt publikum af andre elever.

En reduceret udgave, der fokuserer på introduktion til spillestedet og dens ansatte som en kulturproducerende institution og -erhverv er etableret for at imødekomme en efterspørgsel hos folkeskolerne og flere ungdomsuddannelser.

I 2017 har vi under 4LIVE projektet således samarbejdet med flere hold fra Ellevangsskolen, Risskov Skole, Læssøegade Skole, Skødstrup Skole, Lystrup Skole, Gammelgaards Skolen, HHX Viby og Aarhus

Statsgymnasium. Hertil kommer et hold på 12 elever fra forskellige ungdomsskoler i forbindelse med projektet Musikstarter og som er samlet under More Music.

Vi har indgået et samarbejde med ULF – Børnehuset om markedsføring af 4Live som et officielt lærings- / undervisningsforløb tilbudt via deres portal til kommunens folkeskoler.

Samarbejdet med Cesso – *Center for Entreprenant samarbejde mellem skoler og omverdenen* er fortsat i 2017. Et forløb rettet mod elever fra folkeskoler og ungdomsuddannelser, der udvikler entreprenante løsninger på definerede opgaver stillet af – og i samarbejde med – udvalgte virksomheder og kulturinstitutioner. For TRAINs vedkommende indebar det et samarbejde med Vestergårdsskolen Viby og Aarhus Handelsgymnasium.

TRAIN har dialog og samarbejde med projektet Musikstarter (der udover at bidrage til projektet 4LIVE) afslutter deres eget lokale ugeforløb på spillestedet. Projektet er et samarbejde mellem Ungdomsringen og den etablerede danske musikbranche med formål at få flere børn og unge til at opleve glæden ved musik.

Vi har i samarbejde med UNG i Aarhus, Musik & Rap Akademiet, OMG – One Music Generation og Gele-raps bidraget til en række kulturoplevelser og koncerter tilbudt til ungdomsklubber og mere generelt; børn og unge. Såvel i eget hus som på flere eksterne scener i Gellerup og Filmbyen.

Vi samarbejder med Aarhus Festuge om Smells Like Teens koncerter rettet mod 13-17 årige.

Vi samarbejder med Interskolen, Femmøller Efterskole og N. Kochs Skole om elevkoncerter.

TRAIN samarbejder med de øvrige regionale spillesteder i Aarhus; Radar og Fonden Voxhall/Atlas på at udvikle en fælles platform, der skal samle og koordinere spillestedernes individuelle indsatser på børn og unge området. Dette for at skabe et rum til erfaringsudveksling og samtidig tilstræbe en hensigtsmæssig bred spredning af indsatser.

Bredden i TRAINs koncertprofil fordrer et mangfoldigt publikumssegment. Eksisterende publikumsgrupper vedligeholdes via et stærkt og kompetent programudbud, mens nye grupper efterstræbes ved at have fokus på nye genrer, nye artister og nye tendenser. Der arbejdes løbende og dynamisk på at udvikle profilen i overensstemmelse med det.

Samarbejde med eksterne spillesteder, institutioner og organisationer, kulturaktører, arrangørforeninger og repræsentanter for musikmiljøer er med til at sikre en kontinuerlig udvidelse af mål- og publikumsgrupper.

TRAIN kommunikerer og formidler bredt – i overensstemmelse med spillestedets profil.

En stadigt stigende andel af kommunikation, formidling og markedsføring flyttes til online platforme i takt med en teknologisk og kulturel samfundsudvikling.

Nyere sociale online platforme er hovedstammen i TRAINs strategi for markedsføring. En indsats, der erfares positiv og vurderes effektiv. Synlighed af aktiviteter samt adgang til og ikke mindst dialog med spillestedets målgrupper er herigennem optimeret betragteligt.

Eksternt samarbejde

TRAIN samarbejder bredt og mangfoldigt. Vi tror på og arbejder efter en åben og fordomsfri dialog med kollegaer, konkurrenter, interessenter og aktører. Vi tager initiativ til eksternt samarbejde og projekter, vi indgår i andres og vi supplerer i det omfang der er eksternt behov for sparring, support og erfaringsudveksling. Det løfter det samlede rytmiske miljø og udbud både lokalt og regionalt. Således også i 2017.

Spillestedet har i 2017 indgået i omfattende eksternt samarbejde og involvering i omgivende miljøer og aktiviteter. Herunder med kulturinstitutioner, uddannelsesinstitutioner, musikskoler, arrangørforeninger, scener, musikmagasiner, portaler, spillesteder, festivaler, erhvervsliv osv.

Det nære samarbejde med mindre eksterne spillesteder er tidligere nævnt. Dertil kommer et fortsat tæt samarbejde med de øvrige regionale spillesteder i Aarhus, Radar og Fonden Voxhall/Atlas.

Vi opretholder løbende dialog, sparring og samarbejde med en række af landets øvrige spillesteder. Det gælder ikke mindst Værket/Turbinen, Amager Bio, Vega, Kulisselageret, Klaverfabrikken, Gimle, Godset, Studenterhus Aarhus, SCC og Ceres Arena. Som medlem af Dansk Live, og repræsenteret i bestyrelsen, indgår TRAIN yderligere i et dialogorienteret, fagspecifikt branche- og politisk orienteret netværk med samtlige øvrige medlemmer.

TRAIN samarbejder med flere af landets festivaler. Herunder med bidrag til produktion, program, koncerter, arrangementer og frivilligfester, lytte udvalg, musikalske mentorer, sparringspartnere osv. Det tæller Northside, Smukfest, Grimfest, Spot Festival, Aarhus Jazz Festival, Tinderbox og Uhørt. Ligeledes med kulturelle begivenheder som f.eks. Aarhus Festuge, Kulturby 2017, DK's største fredagsbar, Kapsejlads, Party Like Gatsby, ArkibaL, m.fl.

Vi samarbejder med byens øvrige kulturinstitutioner. Herunder løbende muligheder for koncertproduktion i alternative lokationer – og rettet mod nye publikumsgrupper. Endvidere er der i samarbejde med ARoS, MOMU, Aarhus Teater, Musikhuset, Den Gamle By og Tivoli Friheden udarbejdet en fælles formidlingsplatform, der samler det lokale kulturudbud – og samtidig åbner mulighed for at synliggøre de enkelte institutioners indhold til nye målgrupper og publikum. En lang række af byens mindre scener og kulturinstitutioner er inviteret med. Platformen udvikles og driftes i samarbejde med Magasinet Panorama.

Vi samarbejder med en række af byens kirker om at præsentere koncerter. Det har i 2017 talt koncerter i Skt. Lukas Kirke, Sct. Pauls Kirke og Christians Kirken.

I samarbejde med Promus og en lang række af byens musikalske aktører fra spillesteder til festivaler, agenter og arrangørforeninger indgår TRAIN i arbejdet med projekt, Music City Aarhus. Målet er at styrke det lokale musikliv, samle en stærk lokal musikalsk identitet, agere som talerør for området, styrke den lokalpolitiske kulturagenda, søge indflydelse på byens erhvervsstrategi for kreative virksomheder, opretholde byens position som markant spiller i det nationale musiklandskab og bidrage til konkrete projekter og samarbejde mellem aktører om disse.

TRAIN har dialog med Filmbyen og repræsentanter for de kreative erhverv i de bynære havneområder som f.eks. Lydhavnen om at udvikle området som synligt kreativt byområde via netværk og kulturelle aktiviteter. Der er løbende dialog om udvikling af TRAINs bidrag, rolle, placering og funktion i sydhavnsområdet i forbindelse med kommende byfornyelsesprojekt af hele området.

Der er løbende dialog med MSO (Sundhed og Omsorg, Aarhus Kommune) om muligheder for at bidrage ind i sundhedsfremmende projekter, hvor lyd og musik får en større rolle indenfor området. Det samme gælder koncertafvikling møntet på ældre og seniorer.

TRAIN samarbejder med folkeskoler, privatskoler, efterskoler, ungdomsuddannelser, højskoler og videregående uddannelser. Tidligere er nævnt projektet 4Live, men samarbejdet tæller en række af aktiviteter som (elev)koncerter, musikalske teaterforestillinger, skolepraktikforløb, elevpladser, rundvisninger, foredrag, kulturelle entreprenørogaver, studiefester, arrangementer, introduktionsmøder, eksamensforløb osv. I 2017 har samarbejdet ud over de tidligere nævnte også talt Arkitektskolen, Kofoed Skole, Medicin, AU, EUC Nord Kaospiloterne og Frontløberne.

Vi arbejder målrettet for at bidrage til personlig og faglig kompetenceløft og udvikling af unge med sociale, mentale og/eller misbrugsproblemer. Primært ved at koble dem i forskellige forløb, hvor de tilknyttes udvalgte medarbejdere og fagområder på spillestedet. Typisk i forbindelse med koncertproduktion, hvor

opgaver, krav og ambitioner tilrettelægges efter den enkelte unges behov og kompetencer. Et område vi oplever stor positiv feedback på fra både de unge og deres kontaktpersoner/sagsbehandlere.

Vi samarbejder her med Jobcenter Aarhus, Ungdommens Uddannelsesvejledning – Djursland Kommune, Unge og Uddannelse – Sociale Forhold og Beskæftigelse, Aarhus Kommune og i et enkelt tilfælde i 2017, Københavns Kommune

TRAIN er endvidere tilknyttet Erhvervsmentor.dk, hvor spillestedet står til rådighed som mentor for unge, der er langtidsledige og/eller befinder sig i svære livssituationer. Som erhvervsledere og erfarne medarbejdere arbejder spillestedets personale for at styrke de unges introduktion eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet gennem faglig og personlig sparring og support.

Professionel ledelse, organisation og opgaveløsning

Train opretholdte også i 2017 en professionel ledelse og organisation. Alle interne og eksterne opgaver blev løftet i overensstemmelse med dette.

I takt med TRAIN-Fondens overtagelse i 2018 vil frivillighed introduceres som et bidrag til drift af spillestedet.

Talentudvikling

Som regionalt spillested arbejder TRAIN med talentudvikling. Herunder udvikling og support af nye spirende talenter på og bag scenen. Det handler om at udvikle kvaliteten i vækstlagene og understøtte, at lokale talenter formidles lokalt, regionalt, nationalt og, i de tilfælde det er muligt, internationalt.

Musikhandlingsplanens talentmidler er øremærket denne opgave. For TRAINs vedkommende er det 214.067 kr. TRAIN har i 2017 anvendt disse midler i overensstemmelse med kravet om talentudvikling. Hvilke projekter og indsatser TRAIN har løftet, hvor talentudviklingsmidlerne har bidraget til, er nævnt i det nedenstående. De øremærkede midler har ikke dækket de samlede udgifter til de samlede indsatser på talentudviklingsområdet, men har bidraget til at opstarte, koordinere, supporte, afvikle, evaluere og udvikle de forskellige projekter.

o Hvordan

TRAIN arbejder med talentudvikling på flere niveauer. Dels, og primært, med at formidle og understøtte de musikalske talenter, artisterne. Dels via fokus på udvalgte nichegenrer. Men også ved at arbejde for og med udvikling og support af mindre musikmiljøer, scener og arrangører, der har vækstlag og de spirende talenter som prioriteret område.

Sidstnævnte område for at udvikle og bidrage til de bedst mulige betingelser og rammer for præsentation, formidling og udvikling af vækstlaget og de spirende talenter i musikken. Som spillested tilstræber vi at betragte talentudvikling og vækstlagsfeltet i et holistisk perspektiv, hvor musikere, scener, miljøer og arrangører gensidigt samarbejder for og med hinanden - i ambitionen om at løfte området. Udvikling af den ene part kan således bidrage til udvikling af den anden. Det betyder samtidig, at vi som spillested ikke udelukkende fokuserer på at supporte og understøtte musikere, men tilstræber at dække talentudviklingsfeltet som et større hele.

o Spillesteder, scener, aktører

TRAIN har således i 2017 samarbejdet med og investeret i udviklingen af mindre vækstlags- og nicheorienterede spillesteder/scener.

Det drejer sig bl.a. om spillestederne HeadQuarters, Double Rainbow og Dome of Visions. Henholdsvis et mindre spillested med fokus på vækstlag, et mindre spillested med fokus på nicheorienteret elektronisk vækstlag og en mindre scene med fokus på alternative og innovative musik- og kulturprojekter.

TRAIN har som spillested bidraget til formidling og programsætning af vækstlags- og nicheartister på disse scener. Herunder 9 koncerter på HeadQuarters, 2 på Double Rainbow og 2 på D.O.V.

Vi har taget initiativ til, supportet, sparret med og udviklet nye lokale arrangører til at forestå/bidrage til booking, markedsføring og afvikling af disse koncerter og musikalske koncepter (D.O.V.)

Som spillested har TRAIN afsat ressourcer til og yderligere bidraget med rådgivning og sparring, teknisk support, og optimering af produktionsforhold / driftområder, honorar- og fondsansøgninger, markedsføring og ledelsesudvikling. Primært i forhold til H.Q. og D.R.

Af andre scener kan nævnes Kulisselageret, Horsens og Turbinen, Randers med hvem, der er samarbejdet om at planlægge og udvikle kommende vækstlagskoncerter og talentudviklingsprogrammer rettet mod børn og unge samt den elektroniske genre i regionen. Disse er under udvikling og ikke gennemført i 2017.

o **Talenter, vækstlagsartister, nichegenrer**

Som allerede nævnt er talenter, vækstlags- og nicheartister programsat på mindre scener. Af andre samarbejdsprojekter med fokus på vækstlag og udvikling af talenter kan nævnes:

- a) *VEGAS udvalgte*: Præsentation og markedsføring af 5 vækstlagsartister/bands.
- b) *Utopia*: Konzeptudvikling, præsentation og markedsføring af 16 elektroniske niche og/eller vækstlag-artister fordelt på 2 større arrangementer.
- c) *Musikcafé*: Præsentation af 4 lokale musiktalenter i samarbejde med arrangører fra Aarhus Katedral-skole
- d) *Emergenza*: Præsentation og markedsføring af 12 vækstlagsartister/bands.
- e) *Gelleraps*: Konzeptudvikling, programlægning, præsentation og markedsføring af 5 urban vækstlag-artister i bydelen Gellerup.
- f) *Sport Tailgate*: Program, præsentation og markedsføring af 6 vækstlagsartister/bands ved 3-dages tværkulturelt arrangement.
- g) *Smells Like Teens*: Program, præsentation og markedsføring af 3 urban vækstlagsartister til børn og unge under Aarhus Festuge.
- h) *OMG – One Music Generation*: Koncertrække med både etablerede og vækstlagsmusikere rettet mod ungdomsskoler.
- i) *ROU*: Udvikling, sparring, support, præsentation og markedsføring af ny lokal arrangørforening med fokus på præsentation af lokale talenter. 4 vækstlagsartister præsenteret.
- j) *Live Camp*: Sparring og præsentation af udvalgt vækstlagsartist på SmukFest.
- k) *SPOT Festival*: Samarbejde med ROSA og SPOT om at præsentere vækstlagsartister under festivalen.
- l) *Elektronisk vækstlag*: Support og bidrag til udvikling af flere lokale elektroniske arrangørforeninger. Formidling, præsentation og markedsføring af en række forskelligartede nichegrene og lokale artister indenfor den elektroniske scene i samarbejde med lokale arrangører som Alice, Glitch, Factory, Aarhus Techno District og Limbo Collective.
- m) *Kofoed Skole*: Arrangement med fokus på lokale vækstlagsmusikere og smalle genrer.

Hertil kommer en række af enkeltstående koncerter initieret og programsat af TRAIN på egen scene – og med fokus på formidling, præsentation og udvikling af lokale, nationale og internationale talenter, vækstlagsmusikere og smalle genrer.

Spillestedet arbejder desuden for at programsætte lokale og nationale vækstlagsmusikere som support i forbindelse med præsentation af større nationale og internationale navne.

De øremærkede talentudviklingsmidler på 214.067 kr. har bidraget til de samlede omkostninger ved ovenstående. Herunder udgifter til programudvikling, honorarer, produktion, drift, markedsføring, sparring, administration, forplejning og løn.

Mere specifikt har ovenstående indsatser indeholdt udgifter på f.eks.

- a) Honorar: 96.193 kr.
- b) Produktion: 141.447 kr.

Hertil kommer udgifter til:

- c) Drift: ca. 100.000 kr.
- d) Markedsføring: ca. 90.000

e) Mødeaktivitet, forplejning, administration, transport, løn m.m.

Det er ikke muligt præcist at angive de samlede omkostninger til f.eks. administration, medarbejderes timeforbrug og lønomkostninger i forbindelse med møder, support, transport, aktiviteter osv. Ovenstående oversigt over udgifter illustrerer ikke desto mindre, at de øremærkede midler til talentudvikling som minimum er anvendt til området i 2017.

Samarbejde med genreorganisationerne

TRAIN samarbejder med ROSA – Dansk Rock Samråd og SPOT Festival om præsentation af vækstlagsartister. Der arbejdes især på at skabe mere fokus – herunder internationalt – på den danske metalscene.

Supplerende kommunale mål og rammer

TRAIN bidrager til Aarhus Kommunes Kulturpolitik (2017-2020) via koncertvirksomhed og øvrige musik- og kulturelt orienterede aktiviteter på eget initiativ eller i samarbejde med eksterne partnere.

TRAIN bidrager til at fremme dialog og samarbejde mellem de tre regionale spillesteder i Aarhus. Herunder erfaringsudveksling, gensidig udvikling, synergiskabende aktiviteter, fælles projekter osv.

TRAIN indgår i tæt samarbejde med PROMUS – Produktionscenteret For Rytmisk Musik. Via arrangørnetværk, dialog og erfaringsudveksling samt bidrager ind i projektet Aarhus Music City.

TRAIN deltager i Aarhus Kommunes evalueringsproces som varetages af Aarhus Kommunes Kunstråd.

Økonomi

Til trods for et succesfuldt år med flere koncerter og solgte billetter viser årets resultat et samlet underskud på kr. 825.743. Et underskud, der var delvist forventet bl.a. i takt med salg og lukning af de faste kommercielle natklubaktiviteter i december 2016.

Realiserede indtægter fra spillestedet (kr. 16.237.337) var knap 3,5 millioner kr. højere end budgetteret (kr. 12.865.944). Salg af markant flere entré billetter og den medfølgende stigning i omsætning var den altoverskyggende årsag hertil.

Omvendt har spillestedets realiserede udgifter (kr. 16.969.266) tilsvarende været – ca. 3,5 millioner – højere end forventet (kr. 13.378.297). Primært relateret til øget honorarudgifter, relaterede artistomkostninger og Koda-afgift.

Lønomkostninger til timelønnet personale er ligeledes en forklaringsramme, der i takt med flere koncerter og flere gæster fordrer flere personaler på arbejde. Stigningen i lønomkostning til det faste personale skyldes, igen i overensstemmelse med salg/lukning af natklubber, at de nu er samlet under spillestedet.

Det understreger samtidig i al sin simpelhed, at selv om spillestedet, har succes med en markant vækst i antallet af betalende publikum er det ikke nødvendigvis tilstrækkeligt til at generere et tilsvarende overskud. Dertil er de faste omkostninger for at drive et spillested af TRAIN's position, størrelse og profil, for høje. Men også i det faktum, at et øget billetsalg ikke pr. automatik forbedrer bundlinjen positivt, da størstedelen af en øget indtægt oftest blot sendes videre til den pågældende artist – og overlader spillestedet til at basere sin hovedindtægt på barsalg.

Indtægter og udgifter vedrørende TRAINs andre virksomhedsområder er tæt på balance – men med en mindre negativ slagside på ca. minus kr. 39.000.

Resultatet er ventet, men ikke tilfredsstillende, og er taget til efterretning,

Omkostningsbesparelser på organisationen, udvikling af nye overskudsgivende forretningsområder og kommende forhandlinger angående den kommunale tilskudsramme er afgørende for TRAIN's samlede økonomi de kommende år.

Carsten V. Nielsen

Direktør/Spillestedsleder, Train

Train - Regnskab 2017

	R2017	B2017
Indtægter		
Statslige tilskud	1.400.000	1.400.000
Kommunale tilskud	1.031.400	1.000.000
Regionale tilskud	0	0
Fonde	0	0
Sponsorer	1.063.740	1.064.000
Egenindtægter	12.742.197	9.401.944
Indtægter fra det regionale spillested, i alt	16.237.337	12.865.944
Indtægter som vedrører andre virksomhedsområder	2.364.004	11.401.306
Finansielle indtægter	0	0
Indtægter, total	18.601.341	24.267.250
Udgifter		
Løn fast ansatte	2.520.290	1.978.124
Løn løst ansatte	1.948.666	1.407.819
Kunstnerudgifter	7.016.208	5.001.750
Rettigheder	417.206	287.558
Markedsføring	461.082	515.400
Lokaleudgifter	257.952	230.067
Øvrige spillestedsrelaterede udgifter	2.026.286	1.887.029
Udgifter fra det regionale spillested, i alt	16.969.266	13.378.297
Udgifter som vedrører andre virksomhedsområder	2.403.474	10.716.742
Finansielle udgifter	54.344	126.706
Udgifter, total	19.427.084	24.221.745
RESULTAT FØR SKAT	-825.743	45.505
Nøgletal for personale		
	R2017	B2017
Personale, fastansatte årsværk	8	8
Personale, løstansatte årsværk	6	6
Personale, frivillige årsværk	2	2
Personale, årsværk i alt	16	16
Nøgletal for koncertvirksomheden		
	R2017	B2017
Antal små koncerter/datoer (K1)	25	19
Antal mellemstore koncerter/datoer (K2)	30	34
Antal store koncerter/datoer (K3)	45	42
Antal koncertdatoer i alt	100	95
Antal betalende publikum, små koncerter (K1)	1.133	1.900
Antal betalende publikum, mellemstore koncerter (K2)	8.640	9.150
Antal betalende publikum, store koncerter (K3)	40.454	26.000
Antal betalende publikum i alt	50.227	37.050
Nøgletal uden for rammeaftalen	R2017	B2017